
OBRAZOVANJE

IZLAZAK IZ ZAČARANOG KRUGA SIROMAŠTVA GOTOVO JE NEMOGUĆ

U hrvatskim školama neka djeca gladuju jer ne mogu dobiti besplatan obrok

OBJAVLJENO: 28. LISTOPADA 2021.

NAPISAO: IRENA KUSTURA

– **Ministarstvo sufinancira prijevoz mojoj kćeri, ali to nam nije dovoljno jer puno novca treba za gomilu drugih stvari. Treba je obući i obući, treba novca i za razne školske potreštine. Nismo korisnici socijalne pomoći jer se ne uklapamo u njihove kriterije, ali ono malo što imamo od jedne plaće, s troje djece nije dovoljno.**

Kći je najstarija i htjela bi završiti srednju školu jer se nada da će nakon nje brzo naći posao, ali ne znamo hoćemo li to sve moći izgurati – priča nam majka srednjoškolke iz okolice Zagreba. Preostale su joj još, računajući i ovu školsku godinu, dvije godine školovanja.

Zašto Ministarstvo obrazovanja ne pomaže učenicima koji zbog teškog financijskog položaja ne mogu nastaviti školovanje, pitanje je koje građani često postavljaju pri susretu s obiteljima čije dijete neće završiti srednju školu, a kamoli fakultet samo zbog toga što za to nemaju novca.

Iz ministarstva znanosti i obrazovanja kažu da pomažu koliko im mogućnosti to dopuštaju te upozoravaju da je ***u tijeku izrada Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027.*** godine čiji je nositelj Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. No, dokument koji se tek priprema, kao i puno toga do sada može ostati mrtvo slovo na papiru, u njegove kriteriji neki će se uklopiti, a drugi kojima je pomoć možda još nužnija, iz raznoraznih razloga neće. A mnogima je pomoć potrebna sada.

Besplatni udžbenici

Ipak, iz Ministarstva obrazovanja podsjećaju da svi učenici osnovnih škola dobiju besplatne udžbenike i druge obrazovne materijale te da na njih pravo imaju i srednjoškolci čije su obitelji u sustavu socijalne skrbi. Ističu tako da je ove godine za nabavu udžbenika za osnovce iz državnog proračuna izdvojeno 158 milijuna kuna plus nešto više od dva milijuna kuna za 3 335 učenika srednjih škola.

Naglašavaju također da besplatan prijevoz do škole imaju svi osnovci, ali po određenim kriterijima. Tako učenici od 1. do 4. razreda osnovne škole mogu koristiti besplatan prijevoz samo ako im je škola od mjesta stanovanja udaljena najmanje 3 kilometra, te učenici od 5. do 8. razreda pod uvjetom da im je adresa stanovanja od škole udaljena najmanje 5 kilometara.

Iznimka su, naglašavaju u MZO učenici s teškoćama u razvoju kojima je besplatan prijevoz do škole osiguran bez obzira koliko su udaljeni od škole.

Besplatan prijevoz imaju redoviti učenici srednjih škola čije su obitelji u sustavu socijalne skrbi, odnosno njih 744 je to pravo koristilo u prošloj 2020./2021. školskoj godini.

Pravo na 75 posto subvencionirani prijevoz koristilo je 55 373 učenika srednjih škola što državu košta dodatnih 28,3 milijuna kuna, objašnjavaju u ministarstvu obrazovanja.

Bez obroka

Jedan od najvećih problema svakako je činjenica da mnoga djeca i dan danas u školama gladuju jer im roditelji ne mogu platiti topli obrok.

Prošle godine u lipnju profesorice sa zagrebačkog pravnog fakulteta **Olja Družić Ljubotina, Ivana Dobrotić, Marijana Kletečki Radović i Antonija Petričušić** pokrenule su inicijativu “Pravo svakog djeteta na školski obrok”. No i prošle školske godine, a i ove, u školskim klupama bilo je mnogo gladne djece.

Prema anketi koju su provele među ravnateljima *čak 25 posto djece koja bi trebala besplatni topli obrok ne dobiju ga, a 45 posto takve djece tokom dana u školi ništa ne pojede, a dodatni problem je i to što se roditelji srame prijaviti dijete za besplatan obrok.*

Osim toga besplatan obrok stigmatizira učenike i lijepi im etiketu siromaštva što

dodatno dovodi do raslojavanja. Precizan podatak o tome koliko je u hrvatskim školama gladnih učenika, nemoguće je dobiti.

Prije nekoliko godina procjene su govorele o desetak tisuća gladnih školaraca, a budući se u međuvremenu ništa bitno nije promijenilo niti poduzelo, za pretpostaviti je da se ta brojka nije značajno promijenila. To samo još jednom potvrđuje da je izlazak iz začaranog kruga neimaštine gotovo pa nemoguć i da na djeci ostavlja trajne posljedice limitirajući njihov razvoj, obrazovanje, kasnije zapošljavanje i napredak u društvu.

.....

♦♦ Autor: **Irena Kustura Rosandić** ♦ Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije ♦♦